

dr Radosław Tyrala

Katedra Socjologii Ogólnej i Antropologii Społecznej
Wydział Humanistyczny
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
ul. Gramatyka 8a, 30-071 Kraków
e-mail: rtyrala@agh.edu.pl
tel. 012 617 43 40

Rok i miejsce urodzenia: 1979, Włocławek

Zatrudnienie

2005-2014 asystent w Katedrze Socjologii Ogólnej i Antropologii Społecznej na Wydziale Humanistycznym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie
2014- adiunkt w Katedrze Socjologii Ogólnej i Antropologii Społecznej na Wydziale Humanistycznym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie

Wykształcenie

1994-1998 I Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku
1998.2005 Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Międzywydziałowe Indywidualne Studia Humanistyczne:
- Magisterium z socjologii (2003 rok; promotor: dr Tomasz Szlendak; ocena na dyplomie: bdb)
- Magisterium z filozofii (2005 rok; promotor: prof. dr hab. Michał Tempczyk; ocena na dyplomie: bdb)
2013 Stopień doktora nauk społecznych w zakresie socjologii uzyskany w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (promotor: prof. dr hab. Janusz Mucha; obrona z wyróżnieniem)

Publikacje

Książki recenzowane

- 2005, *O jeden takson za dużo. Rasa jako kategoria społecznie problematyczna*, Warszawa: Oficyna Naukowa.
- 2007, *Dwa bieguny ewolucjonizmu. Nauka i religia w poznawczym wyścigu zbrojeń*, Kraków: Zakład Wydawniczy NOMOS.
- 2014, *Bez Boga na co dzień. Socjologia ateizmu i niewiary*, Kraków: Zakład Wydawniczy NOMOS.

Książki redagowane

- 2013, *Pozareligijne wymiary duchowości*, Kraków: Wydawnictwo LIBRON (współredakcja: Zbigniew Pasek, Katarzyna Skowronek).

Artykuły naukowe

- 2003, *Kultury w kulturze, czyli krótka historia potyczek humanistów ze ścisłowcami*, w: „Kultura i Edukacja” nr 3-4, s. 35-45.
- 2005, *O pochodzeniu rasizmu, czyli o zwierzęcej naturze ludzkiej*, w: Adriana Celińska i Kajetana Fidler (red.), *Człowiek-zwierzę, człowiek-maszyna*, Kraków: Stowarzyszenie Antropologiczne „Archipelagi Kultury”, s. 55-76.
- 2007, *Spór o rasy ludzkie i jego konsekwencje dla teorii socjologicznej*, w: „Kultura i Społeczeństwo” nr 3, s. 149-169.

- 2008, *O polskich niewierzących i ich (relatywnym) statusie mniejszościowym*, w: Janusz Mucha i Bożena Pactwa (red.), «Status mniejszościowy» i ambiwalencja tożsamości w społeczeństwach wielokulturowych, Tychy: Śląskie Wydawnictwa Naukowe, s. 209-227.
- 2008, *Procesy sekularyzacji w społeczeństwie polskim po roku 1989 w świetle wybranych perspektyw teoretycznych*, w: Anna Siwik i Lesław H. Haber (red.), *Od robotnika do internauty. W kierunku społeczeństwa informacyjnego*, Kraków: AGH Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne, (współautorstwo: Katarzyna Leszczyńska), s. 409-422.
- 2009, *Ślub humanistyczny po polsku – konteksty i konsekwencje*, w: Józef Baniak (red.), *Socjologia Religii. Sacrum i profanum w codziennym życiu rodziny polskiej na tle aktualnej zmiany społecznej*, Poznań: Wydział Teologiczny UAM, t. 7, s. 253-271.
- 2009, *Fenomen religii widziany z perspektywy ewolucyjnej w kontekście debat nad sekularyzacją*, w: Grzegorz Bryda i Wojciech Pawnik (red.), *Oblicza socjologii krakowskiej, t. I*, Kraków: Zakład Wydawniczy NOMOS, s. 37-51.
- 2009, *Czy ateista to nihilista? Semantyka w służbie destygmatyzacji*, w: Agata Maksymowicz (red.), *Moralne dylematy Polaków w ponowoczesności*, Kraków: Zakład Wydawniczy NOMOS, s. 194-204.
- 2010, *Niewierzący.pl AD 2009*, w: Łucja Kaprańska i Bożena Pactwa (red.), *Agora czy Hyde Park? Internet jako przestrzeń społeczna grup mniejszościowych*, Kraków: ZW NOMOS, s. 297-310.
- 2011, *Religijność współczesna – między erozją a metamorfozą*, w: Łucja Kaprańska (red.), *Kulturowe aspekty społeczeństwa informacyjnego*, Łódź: PRINTPAP, s. 127-146.
- 2012, *Odcienie niewiary – okiem socjologa*, w: Jowita Guja (red.), *Ateizm w kulturze Zachodu i Wschodu*, Kraków: Libron, s. 221-240.
- 2013, *Pozareligijna duchowość (polskich) niewierzących*, „Studia Humanistyczne AGH” nr 3, s. 67-79.
- 2013, *(Atheism in) Central and Eastern Europe*, w: Stephen Bullivant i Michael Ruse (red.), *The Oxford Handbook of Atheism*, New York: Oxford University Press, s. 622-637 (współautorstwo: Irena Borowik i Branko Ančić).
- 2013, *Konwersja na niewiarę w polskiej rzeczywistości. Uwarunkowania, przebieg, konsekwencje*, „Przegląd Religioznawczy” nr 4, s. 175-188.
- 2014, *Piętno a (de)materializacja kultury niereligijnej*, „Studia Humanistyczne AGH” nr 2, s. 135-152.
- 2015, *Ateista, agnostyk, niewierzący... Socjologii nie-religii problemy z terminologią*, „Studia Socjologiczne” nr 1, s. 149-181.
- *Is Atheism a Religion? On Socio-Anthropologic Cognitive Imperialism and Problems that Follow*, „Przegląd Socjologii Jakościowej” (przyjęty do druku).

Redakcja naukowa numerów tematycznych czasopism

- „Studia Humanistyczne AGH” nr 12(3)/2013.
- „Władza Sądzenia” nr 6/2015, pt. *O przygodności religii w postsekularnym świecie* (współredakcja: Barbara Ober-Domagalska, Łukasz Kutylło).

Teksty inne

- 2007, *Czy ateści są dyskryminowani?*, w: „Przegląd” nr 27, s. 32-34.
- 2009, *Sacrum a ateizm, czyli o nieoczywistości tego, co pozornie oczywiste*, w: „Forum Klubowe – lewicowy dwumiesięcznik idei”, nr 3-4, s. 123-129.
- 2009, *W co wierzą polscy niewierzący*, w: „Więź” nr 5-6, s. 5-16.
- 2014, *Bóg niewierzących. Wyimek z badań socjologicznych*, „Znak” nr 5, s. 32-35.

Udział w konferencjach naukowych z referatami

- Interdyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa „Człowiek – zwierzę, człowiek – maszyna”; Uniwersytet Jagielloński; Kraków, 2-4.04.2004 (referat: *O pochodzeniu rasizmu, czyli o zwierzęcej naturze ludzkiej*).
- Warsztaty „Geny, kultura, społeczeństwo. Nauki społeczne a ewolucjonizm”; Uniwersytet Mikołaja Kopernika; Toruń, 5-6.05.2004 (referat: *Strategia przetrwania społecznego – na marginesie naukowego sporu o rasy ludzkie*). Byłem jednym z organizatorów tych warsztatów (wraz z dr. Tomaszem Szlendakiem i Tomaszem Kozłowskim).

- Ogólnopolska Konferencja Studencka „Złot Filozoficzny”; Uniwersytet Zielonogórski; Zielona Góra, 13-15.05.2005 (referat: *Dwa bieguny ewolucjonizmu – nauka i teologia w poznawczym wyścigu zbrojeń*).
- „I Krakowskie Konfrontacje Socjologiczne”; Oddział Krakowski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego; Kraków, 27-28.04.2006 (referat: *Fenomen religii widziany z perspektywy ewolucyjnej*).
- The 8th Conference of the European Sociological Association „Conflict, Citizenship and Civil Society”, Glasgow, 3-6.09.2007 (referat: *Unbelievers in Contemporary Poland as a Cultural Minority*).
- XIII Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny „Co nas łączy, co nas dzieli?”; Polskie Towarzystwo Socjologiczne i Uniwersytet Zielonogórski; Zielona Góra, 13-15.09.2007 (referat: *Niewierzący w Polsce współczesnej jako mniejszość kulturowa*).
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Od społeczeństwa industrialnego do społeczeństwa informacyjnego”; Akademia Górniczo-Hutnicza; Kraków, 23.11.2007 (referat: *Spór wokół sekularyzacji społeczeństwa polskiego po 1989 roku*; przygotowany wspólnie z dr Katarzyną Leszczyńską).
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Moralne dylematy społeczeństwa polskiego doby ponowoczesnej”; Akademia Górniczo-Hutnicza; Kraków, 26.09.2008 (referat: *Świeckość jako wartość. Przyczynek do portretu aksjologicznego polskich niewierzących*).
- IX Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Sacrum i profanum w codziennym i odświętnym życiu rodziny polskiej na tle zmiany społecznej”; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza; Poznań, 26-27.11.2008 (referat: *Śluby humanistyczne jako (peryferyjny?) przejaw desakralizacji kultu religijnego w Polsce*).
- The 9th Conference of the European Sociological Association „European Society or European Societies?”; Lisboa, 2-5.09.2009 (referat: *Identity of Polish nonbelievers as a patchwork and as a process*).
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Agora czy Hyde Park? Internet jako przestrzeń społeczna grup mniejszościowych”; Akademia Górniczo-Hutnicza i Wyższa Szkoła Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach; Kraków, 15-16.10.2009 (referat: *Niewierzący.pl AD 2009*).
- International conference „Non-religion and Secularity: New Empirical Perspectives”; Wolfson College, University of Oxford; Oxford, 11.12.2009 (jako delegat bez referatu).
- Konferencja Naukowa „Ateizm w kulturze Zachodu i Wschodu”; Akademia Górniczo-Hutnicza; Kraków, 24-25.06.2010 (referat: *Irreligijność jako kategoria analityczna socjologii (nie?) religii*).
- XIV Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny „Co się dzieje ze społeczeństwem”; Polskie Towarzystwo Socjologiczne i Uniwersytet Jagielloński; Kraków, 8-11.09.2010 (referat: *Świadomość niedoskonałe zsekularyzowana. Przypadek polskich niewierzących*).
- The 10th Conference of the European Sociological Association „Social Relations in Turbulent Times”; Geneva, 7-10.09.2011 (referat: *Who is the Polish (but not only) nonbeliever?*).
- III Międzynarodowy Kongres Religioznawczy „Religie i religijność w świecie współczesnym”; Polskie Towarzystwo Religioznawcze i Uniwersytet Mikołaja Kopernika; Toruń, 12-15.09.2011 (referat: *Kim jest polski (choć nie tylko) niewierzący?*).
- Konferencja naukowa „Pozareligijne wymiary duchowości”; Akademia Górniczo-Hutnicza; Kraków, 6-7.12.2012 (referat: *Pozareligijna duchowość polskich niewierzących*).
- XV Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny „Co po kryzysie?”; Polskie Towarzystwo Socjologiczne i Uniwersytet Szczeciński; Szczecin, 11-14.09.2013 (referat: *Trajektorie (nie)religijnych tożsamości. Uwarunkowania, przebieg i konsekwencje procesu konwersji na niewiarę w polskiej rzeczywistości*).
- Sympozjum naukowe Sekcji Antropologii Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego „Etyka w antropologicznych i socjologicznych badaniach jakościowych”; PTS i Uniwersytet Opolski; Góra Świętej Anny, 25-27.09.2014 (referat: *Czy nie-religia to też religia? O socjoantropologicznym imperializmie poznawczym i problemach etycznych, jakie rodzi*).
- The 12th Conference of the European Sociological Association „Differences, Inequalities and Sociological Imagination”; Prague, 25-28.08.2015 (referat: *Anti-religious mobilization in contemporary Poland*).
- 12th ISORECEA Conference & ESA RN34 Mid-term Conference “Religion and Non-Religion in Contemporary Societies. Theoretical, Empirical and Methodological Challenges for Research in Central and Eastern Europe and Beyond”; Zadar, 21-24.04.2016 (referat: *Living without God in Poland*).
- XVI Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny „Solidarność w czasach nieufności”; Polskie Towarzystwo Socjologiczne i Uniwersytet Gdański; Gdańsk, 14-17.09.2016 (udział w sympozjum zjazdowym pt. *Desakralizacja/Re-sakralizacja?*).

Wystąpienia inne

- Symposium „Sacrum i profanum w dobie kryzysów”; Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Warszawa w Europie, Fundacja im. Róży Luksemburg, „Forum Klubowe – lewicowy dwumiesięcznik idei”; Warszawa, 17.03.2009 (referat: *Niewierzący w kontekście aktualnych zmian społecznych w Polsce*).
- Wszechnica Oświeceniowo-Racjonalistyczna nr 2, Debata na Dzień Darwina; PSR Kraków; Kraków, 10.02.2012 (referat: *Bieguny ewolucjonizmu – bieguny racjonalizmu. Filozoficzna rekonstrukcja i socjologiczne reperkusje*).
- Spotkanie Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego; OK PTS; Kraków, 24.01.2013 (referat: *Ateista, agnostyk, niewierzący... Socjologii nie-religii problemy z terminologią, opowie o wynikach badań nad polskimi niewierzącymi*).
- Seminarium Interdyscyplinarne „Przestrzeń – Władza – Religia”; Wydział Socjologiczno-Historyczny UR i WH AGH; Rzeszów, 21.03.2013 (referat: *Piętno a (de)materializacja kultury niereligijnej*).
- Debata „Bóg – Nauka – Ateizm”, Akademia Górniczo-Hutnicza i Wydawnictwo ZNAK; Kraków, 26.11.2013 (współpaneliści: prof. Michał Heller, prof. Bernard Korzeniewski, prof. Zbigniew Mikołajko).
- Wszechnica Oświeceniowo-Racjonalistyczna nr 19, Stowarzyszenie Wszechnicy Oświeceniowo-Racjonalistycznej; Kraków, 5.12.2013 (referat: *Dyskryminacja niewierzących, czyli jak się żyje ateistom w Polsce. I czy jest im do śmiechu?*).
- Wykład podczas seminarium prof. Detlefa Pollacka wygłoszony w Exzellenzcluster „Religion und Politik” działającym przy Westfälische Wilhelms Universität Münster; Münster, 10.12.2014 (referat: *Minority status (and its relativity) of Polish nonbelievers*).
- Spotkanie Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego; OŁ PTS; Łódź, 18.05.2015 (referat: *Być niewierzącym w Polsce. Analiza socjologiczna*).
- Spotkanie Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego w ramach cyklu „Socjologiczne Niedziele w Panato Café”; OWr PTS; Wrocław, 15.11.2015 (referat: *Bez Boga na co dzień. Dyskusja o polskich ateistach*).
- Odczyt laureata Nagrody im. Stanisław Ossowskiego wygłoszony podczas Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Socjologicznego; Warszawa, 18.06.2016 (odczyt: *Kwestia (braku) alternatywy. Sytuacja niewierzącej mniejszości we współczesnej Polsce*).
- Wszechnica Oświeceniowo-Racjonalistyczna nr 38 (pt. *Społeczeństwo, nauka, dialog – drogi (nie)porozumienia*), Stowarzyszenie Wszechnicy Oświeceniowo-Racjonalistycznej; Kraków, 22.11.2016.
- Spotkanie Fundacji Polistrefa i Stowarzyszenia Wszechnicy Oświeceniowo-Racjonalistycznej pt. „Od celebracji do negacji? Boże Narodzenie oczami ateistów”; Kraków, 14.12.2016.

(Współ)organizacja konferencji i sesji naukowych

- Warsztaty „Geny, kultura, społeczeństwo. Nauki społeczne a ewolucjonizm”; Uniwersytet Mikołaja Kopernika; Toruń, 5-6.05.2004 (wraz z dr. Tomaszem Szlendakiem i Tomaszem Kozłowskim).
- Konferencja naukowa „Pozareligijne wymiary duchowości”; Akademia Górniczo-Hutnicza; Kraków, 6-7.12.2012 (wraz z prof. Katarzyną Skowronek i prof. Zbigniewem Paskiem).
- Organizacja grupy tematycznej „Socjologia nie-religii i sekularyzmu” podczas XV Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego „Co po kryzysie?”; Polskie Towarzystwo Socjologiczne i Uniwersytet Szczeciński; Szczecin, 11-14.09.2013.
- Organizacja grupy tematycznej „Religia a sfera publiczna – teoria i empiria” podczas XVI Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego „Solidarność w czasach nieufności”; Polskie Towarzystwo Socjologiczne i Uniwersytet Gdański; Gdańsk, 14-17.09.2016 (razem z dr. Katarzyna Zielińską i drem Marcinem Zwierzdzyńskim).

Stypendia i wyróżnienia

- Stypendium JM Rektora UMK w Toruniu przyznane w roku akademickim 2003/2004.
- Tytuł najlepszego absolwenta Wydziału Humanistycznego UMK w Toruniu w 2005 roku.
- Stypendium w ramach programu „Mistrz” Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (subsydium profesorskie prof. dr hab. Janusza Muchy na lata 2006-2009).
- Nagroda zespołowa III stopnia za osiągnięcia naukowe przyznana przez JM Rektora AGH w Krakowie w 2008 roku.

- Obrona pracy doktorskiej z wyróżnieniem w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w 2013 roku.
- Nagroda II stopnia za osiągnięcia naukowe przyznana przez JM Rektora AGH w Krakowie w 2014 roku.
- Przyznawana przez Polskie Towarzystwo Socjologiczne Nagroda im. Stanisława Ossowskiego za 2014 rok za książkę *Bez Boga na co dzień. Socjologia ateizmu i niewiary*.

Udział w projektach badawczych

- Uczestnik kierowanego przez prof. Janusza Muchę zespołu, realizującego projekt *Status mniejszościowy i jego relatywność*, w ramach programu „Mistrz” Fundacji na rzecz Nauki Polskiej; lata 2006-2009.
- Badania do pracy doktorskiej *Niewierzący w Polsce współczesnej jako mniejszość kulturowa*; lata 2008-2009.
- Udział w projekcie *Analiza uwarunkowań miast średniej wielkości i miast powiatowych w Małopolsce pod kątem możliwości stosowania rozwiązań inteligentnego miasta* zleconym przez Małopolski Urząd Marszałkowski; rok 2015.

Kursy, szkolenia, staże

- Studium Doskonalenia Dydaktycznego dla Asystentów (Akademia Górniczo-Hutnicza; ukończone w roku akademickim 2007/2008).
- Staż dydaktyczny w Instytucie Religioznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego (marzec 2014).
- Zatrudnienie w firmie TK Capital Sp. z o.o. w ramach prowadzonego przez Małopolską Agencję Rozwoju Regionalnego projektu „Zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu w firmach MŚP «Zielone światło innowacji»” – Program Operacyjny Kapitał Ludzki (luty-wrzesień 2014).
- Pobyt w charakterze *visiting fellow* w Center for Religion and Modernity działającym przy Westfälische Wilhelms-Universität Münster (Niemcy, Münster, 1-12 grudnia 2014).

Członkostwo w towarzystwach naukowych

- Polskie Towarzystwo Socjologiczne (od 2006 roku).
- European Sociological Association (od 2007 roku).
- The Non-religion and Secularity Research Network (od grudnia 2009 roku).

Pełnione funkcje

- Przewodniczący Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (2016-2019).
- Przewodniczący Jury Nagrody im. Floriana Znanieckiego (za rok 2015 i 2016).

Doświadczenie dydaktyczne

- Wstęp do socjologii.
- Historia myśli socjologicznej.
- Mikrosocjologia.
- Współczesne teorie socjologiczne.
- Antropologia kulturowa.
- Seminarium licencjackie.
- Podstawy socjologii i psychologii (przedmiot dla kierunków technicznych).